

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobce: M. D.

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, sídlem Křížová
25, 225 08 Praha 5 (dále i ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 22. 11. 2022 proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 9. 2022, č. j. X. o
invalidní důchod

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 23. 9. 2022, č. j. X. a jemu předcházející rozhodnutí ze dne 17. 6. 2022, č. j. X. se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí 72 Kč na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadená rozhodnutí

1. Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 17. 6. 2022, č. j. X. byla zamítnuta žádost žalobce o invalidní důchod pro nesplnění podmínek dle ustanovení § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon č. 155/1995 Sb.**), neboť podle lékařského posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Karlovy Vary ze dne 15. 6. 2022 není invalidní. Dle uvedeného posudku poklesla z důvodu

dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jeho pracovní schopnost pouze o 30 %.

2. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky, o nichž bylo rozhodnuto rozhodnutím žalované ze dne 23. 9. 2022, č. j. X., kterým zamítla jeho námitky a potvrdila výše uvedené rozhodnutí s tím, že žalobce podle posudku lékaře ČSSZ ze dne 16. 9. 2022 není invalidní. Jedná se u něj o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který neomezuje tělesné, duševní ani smyslové schopnosti v takovém rozsahu, aby měly podstatný vliv na pokles pracovní schopnosti. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti bylo stanovení zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII (Postižení svalové a kosterní soustavy), odd. E (Dorzopatie a spondylopatie), položce 1b (Bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének s lehkým funkčním postižením) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 10 - 20 %. Lékař ČSSZ zvolil na základě doložených lékařských zpráv a charakteru postižení s ohledem na další postižení zdravotního stavu horní hranici vymezeného rozpětí, tj. 20 %. Vzhledem k vlivu zdravotního stavu na schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace zvýšil podle ustanovení § 3 odst. 2 citované vyhlášky tuto hodnotu o 10 procentních bodů. Celkově tak pokles pracovní schopnosti činil 30 %. Nejzávažnějším zdravotním postižením, které je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, byl stanoven stav po operaci páteře pro výhřez disku s dobrým efektem (2009), trvá porucha dynamiky a statiky páteře. Na kontrolní magnetické rezonanci je epidurální fibróza, při neurochirurgické konzultaci byla vyloučena reoperace. Ostatní uvedená onemocnění včetně posudkových údajů byla nižší posudkové významnosti, samostatně neodůvodňující přiznání jakéhokoli stupně invalidity, byla však zohledněna ve výsledném stanovení míry poklesu pracovní schopnosti.

II.

Žaloba

3. Včasnou žalobou ze dne 22. 11. 2022 doručenou zdejšímu soudu dne 23. 11. 2022 se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalované. Žalovaný především vytýkal žalované nesprávné určení rozhodující příčiny svého dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, kterou na rozdíl od žalované spatřoval v kapitole XIII., odd. E, položce 1 c) [namísto žalovanou zvoleného písm. b)] přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. - středně těžké funkční postižení. Svá tvrzení žalobce opíral o doloženou zdravotnickou dokumentaci a skutkový stav, kdy jeho zdravotní stav koreluje se zdravotním postižením uvedeným ve výše uvedené položce: se středně těžkým funkčním postižením, závažné postižení jednoho nebo více úseků páteře, se závažnou poruchou statiky a dynamiky páteře, insuficiencí svalového korzetu, s často recidivujícími projevy kořenového dráždění, s funkčně významným neurologickým nálezem, s poškozením nervu, popř. symptomatologie urogenitního močového měchýře, se závažným snížením celkové výkonnosti při běžném zatížení, některé denní aktivity omezeny - doloženo zdravotní dokumentací neurologické ambulance MUDr. I. H. ze dne 15. 11. 2022. Na základě výše uvedeného žalobce soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc vrácena žalované k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

4. Žalovaná dne 12. 12. 2022 ve svém vyjádření k žalobě nejdříve shrnula závěry předcházejících správních řízení, které ji vedly k vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Závěrem žalovaná navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen komise či PK MPSV), která je povolána k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce pro účely přezkumného řízení.

IV.

Posouzení věci soudem

5. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.).
6. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Ve věci bylo v souladu s § 51 a § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. rozhodnuto bez jednání.

V.

Rozhodnutí soudu

7. Žaloba je důvodná.
8. K námitce žalobce, že jeho zdravotní stav nebyl dostatečně posouzen a jeho pracovní schopnost nebyla správně hodnocena, není soud oprávněn se vyjadřovat, protože v této věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení.
9. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
10. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů [§ 77 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)]. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
11. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR – pracoviště v Plzni vypracovala posudek, který byl vypracován po jednání konaném dne 14. 3. 2023 za účasti odborných lékařů z oboru neurologie, jemuž žalobce nebyl přítomen. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí, tedy ke dni 23. 9. 2022 byl žalobce invalidní dle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., šlo o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně

o 35 %, nedosahoval však více než 49 %, (lhůta KLP) trvale, vznik ke dni 2. 3. 2022 algeziolog. vyšetřením. Komise uvedla, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je stav po operaci bederní páteře (29. 12. 2009) - mikrodisektomií pro hernii disku L5/S1 I. dx. pro iritační sy S1 dx., FBSS. Dále chondromalácie levého kolenního kloubu, st. p. ASK - chondroplastice (6. 10. 2021), gonartroza vlevo I.-II. st., st. po náhradě aortální chlopně mechanickou protézou (1. 11. 2020) a středně těžká obstrukční spánková apnoe. Komise nebyla v souladu s posudkovým hodnocením lékaře OSSZ Karlovy Vary i ČSSZ a konstatovala, že u žalobce se jedná srovnatelně o středně těžké funkční postižení, závažné postižení jednoho nebo více úseků páteře, se závažnou poruchou statiky a dynamiky páteře, insuficiencí svalového korzetu s často recidivujícími projevy kořenového dráždění, s funkčně významným neurologickým nálezem, s poškozením nervu, popř. symptomatologie neurogenního močového měchýře, se závažným snížením celkové výkonnosti při běžném zatížení, některé denní aktivity omezeny. Míra poklesu pracovní schopnosti byla komisí zhodnocena 40 % podle kapitoly XIII, odd. E, položky 1c) přílohy k vyhlášce. Na horní hranici taxace hodnoceno s ohledem na všechna zdravotní postižení a také s přihlédnutím k povolání. Komise dále uvedla, že nelze stav žalobce hodnotit dle stejné kapitoly, oddílu, položky 1d), neboť se nejedná o těžké funkční postižení, těžké postižení více úseků páteře, s trvalými projevy kořenového dráždění, trvalým funkčně významným neurologickým nálezem, s těžkým poškozením nervů, závažné parézy, svalové atrofie, poruchy hybnosti končetin, závažné poruchy funkce svěračů, pokles celkové výkonnosti při lehkém zatížení, některé denní aktivity značně omezeny. Celková ztráta míry poklesu pracovní schopnosti činí 40 %. Pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není žalobce schopen práce fyzicky těžké s manipulací s těžkými břemeny, práce ve vynucené poloze, v nepříznivých klimatických podmínkách. Schopen lehčí práce s možností změny polohy sed, stoj, v příznivém klimatu. Schopen práce s dodržením výše uvedených obecných pracovních kontraindikací. K datu vydání napadeného rozhodnutí byl invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. Šlo o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. Datum vzniku dnem algeziologického vyšetření 2. 3. 2022. Stanovena platnost trvale, jedná se o kombinaci chronických postižení.

12. Podle § 39 odst. 1, 2 a 3 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a jestliže poklesla o nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
13. Podle § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. V této věci podmínky pro zvýšení míry poklesu pracovní

schopnosti nebyly PK MPSV shledány.

14. Podle § 38 písm. a) zákona 155/1999 Sb., o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.
15. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalované, jímž byly zamítnuty jeho námitky proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 17. 6. 2022, č. j. X. a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Uvedeným rozhodnutím byla žádost žalobce o přiznání invalidního důchodu pro nesplnění podmínek dle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., zamítnuta, neboť pokles pracovní schopnosti žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byl pouze 30 %. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 14. 3. 2023 má soud za prokázané, že žalobce byl invalidní pro invaliditu prvního stupně algeziologickým vyšetřením ze dne 2. 3. 2022, tedy ke dni, jenž předcházela vydání napadeného rozhodnutí i rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Z uvedeného vyplývá, že žaloba byla podána důvodně a soud proto, aniž ve věci nařídil jednání, žalobě v plném rozsahu vyhověl a napadené rozhodnutí a jemu předcházející rozhodnutí ze dne 17. 6. 2022, č. j. X. rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (výrok I. rozsudku) pro vady řízení dle § 78 odst. 1, 4 s.ř.s. spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobce, neboť žalovaná si neopatřila ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobce odpovídal prvnímu stupni invalidity již ke dni 2. 3. 2022, když míra poklesu jeho pracovní schopnosti činila nejméně 35 %, nedosahovala však více než 49 %, avšak lékařem OSSZ stejně jako a lékařem ČSSZ byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti žalobce ve výši 30 %.
16. Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že žalobce je dle shora uvedeného posudku PK MPSV invalidní pro invaliditu prvního stupně, a to od 2. 3. 2022, o čemž vydá rozhodnutí, jež bude mimo jiné obsahovat i datum vzniku invalidity. Vydáním nového rozhodnutí bude realizován i tento rozsudek, když rozhodnutí o přiznání invalidity od uvedeného data by byla vydala žalovaná v případě zjištění již na základě posouzení zdravotního stavu žalobce v rámci řízení správního orgánu prvního stupně či v řízení o námitkách. Právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s.ř.s.

VI.

Náklady řízení

17. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s. ř. s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšnému žalobci vzniklo právo na náhradu nákladů řízení v celkové výši 72 Kč, které vynaložil na doručení žaloby prostřednictvím držitele poštovní licence – České pošty. Ke splnění povinnosti uhradit náhradu nákladů řízení byla žalovaná stanovena lhůta 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí (výrok II.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 3. května 2023

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně